

Prilog 1

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

INFORMACIJA
o izmjeni Finansijskog sporazuma između Evropske komisije, Bosne i
Hercegovine i Crne Gore za IPA III Program prekogranične saradnje Bosna i
Hercegovina – Crna Gora 2021-2027

Podgorica, oktobar 2024. godine

I IPA III Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021-2027

Programi prekogranične i transnacionalne saradnje u okviru Ipe III sprovode se u okviru politike proširenja Evropske unije, te proizilaze i nastavljaju se na programe koji se sprovode u finansijskoj perspektivi 2014-2020. Programi saradnje imaju za cilj promovisanje dobrosusjedskih odnosa i društveno-ekonomski razvoj kroz sprovođenje zajedničkih inicijativa na lokalnom i transnacionalnom nivou.

U finansijskom periodu 2021-2027, Crna Gora trenutno učestvuje u ukupno jedanaest programa prekogranične i transnacionalne saradnje. Program prekogranične saradnje između Bosne i Hercegovine i Crne Gore 2021-2027 (Program) je nastavak programa prekogranične saradnje između Bosne i Hercegovine i Crne Gore u IPI I (2007 – 2013) i IPI II (2014 – 2020). Ovaj program podržava prekograničnu saradnju u cilju promocije dobrosusjedskih odnosa, podsticanja evropskih integracija i promocije društveno-ekonomskog razvoja kroz zajedničke lokalne i regionalne inicijative.

U cilju sprovođenja Programa, Evropska komisija, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Crne Gore zaključile su Finansijski sporazum, koji je stupio na snagu 22. januara 2024. godine, a kojim su utvrđeni kriterijumi za pružanje podrške EU, pravila i postupci isplate koja se odnosi na podršku i uslove pod kojima će se upravljati sredstvima. Takođe, potpisivanjem ovog Sporazuma obezbijedena je osnova za izvršavanje svih obaveza koje države preuzimaju kako bi ispunile ciljeve koji su predviđeni Programom.

Za potrebe izrade Programskog dokumenta, koji je sastavni dio Finansijskog sporazuma (Aneks 1), u konsultacijama su učestvovala sve strane potpisnice. Proces programiranja obuhvatio je period od 16 mjeseci, od aprila 2020. do jula 2021. godine. Pripreme koje su uključivale obje operativne strukture (OS) počele su početkom maja 2020. i nastavljene do 16. jula 2021. godine. Ovaj dokument je rezultat tijesne i intenzivne saradnje institucija iz Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Za pripremu programa formiran je Zajednička radna grupa (JTF). U ovom periodu organizovano je više sastanaka JTF-a. Sproveden je proces konsultacija sa zainteresovanim stranama kojim je značajno podržana razrada programa. Nakon sprovedene procedure interservisnih konsultacija, Programski dokument je usvojen od strane Evropske komisije odlukom C(2022) 3401 od 19. maja 2022. godine.

Iako je analiza sprovedena tokom pripreme Programskog dokumenta pokazala brojne izazove u prekograničnom regionu, zbog ograničenih sredstava EU koja su na raspolaganju Program se fokusira na ograničeni broj tematskih oblasti, uključujući:

- Unapređenje saradnje između institucija, kao i drugih organizacija radi uspostavljanja mjera kojima se rješavaju zajednički izazovi;
- Prilagođavanje vještina i kapaciteta mladih, žena i ranjivih grupa tržištu rada;
- Stvaranje radnih mjesta, posebno u ruralnim područjima (npr. u ruralnom turizmu);

- Bolje promovisanje planinskog područja kao turističke atrakcije na međunarodnom nivou;
- Unapređenje turističkih proizvoda i usluga;
- Korišćenje i kombinovanje rezultata postojećih projekata, kako bi se obezbijedila sinergija;
- Podizanje svijesti u smislu zaštite životne sredine radi održivog turizma.

S tim u vezi, opšti cilj programa se odnosi na promovisanje dobrosusjedskih odnosa, podsticanje evropske integracije i jačanje društvenog, ekonomskog i teritorijalnog razvoja prekograničnog područja programa unapređivanjem otpornosti na prirodne nepogode i nepogode koje je izazvao čovjek, kao i izazove klimatskih promjena, podsticanjem održivog upravljanja prirodnim i kulturnim nasljeđem i njegovog povezivanja sa sektorom turizma, te jačanjem kapaciteta lokalnih i regionalnih organa vlasti za suočavanje sa lokalnim izazovima.

Opšti cilj će biti postignut kroz sljedeće tematske klastere i prioritete, shodno klasifikaciji iz Priloga III Regulative (EU) 2021/1529 o uspostavljanju Instrumenta pretpriступne podrške (IPA III) :

1. Tematski klaster 2: Zelenija i poboljšana efikasnost resursa

Tematski prioritet 2: Zaštita životne sredine, prilagođavanje i ublažavanje klimatskih promjena, prevencija i upravljanje rizicima

Specifični cilj: Poboljšati otpornost zajednica na klimatske promjene i prirodne rizike i rizike koje je stvorio čovjek

2. Tematski klaster 4: Poboljšano poslovno okruženje i konkurentnost

Tematski prioritet 5: Turizam i kulturno i prirodno nasljeđe

Specifični cilj: Razvoj i promocija održivog turizma zasnovanog na kulturnom i prirodnom nasljeđu.

Tematski klaster 5 - Unaprijeđeni kapaciteti lokalnih i regionalnih organa vlasti za suočavanje sa lokalnim izazovima prepoznat je horizontalno kroz programski dokument.

Tematski klaster 0: Tehnička podrška

Sadržaj Programa za period 2021-2027 je usklađen s procesom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, kao i sa svim relevantnim strategijama i programima Vlade.

Tehnička podrška predstavlja zaseban prioritet koji služi da olakša proces sprovođenja samog Programa. Poseban cilj ovog prioriteta je da osigura efikasnu, djelotvornu, transparentnu i blagovremenu implementaciju Programa, kao i da unaprijedi njegovu vidljivost. Prioritet se sprovodi kroz projekat Tehničke podrške.

II Sredstva potrebna za realizaciju Sporazuma

Stopa finansiranja EU na nivou svakog tematskog prioriteta (osim tehničke podrške) nije manja od 20%, niti veća od 85% prihvatljivih troškova. Sufinansiranje tematskih prioriteta obezbjeđuju korisnici bespovratnih sredstava, u iznosu od najmanje 15% ukupnih troškova na nivou projekta. Iznos opredijeljen za tehničku podršku sprovođenju Programa je ograničen na 10% ukupne vrijednosti doprinosa EU, dok je stopa finansiranja tehničke podrške od strane EU 100%.

Ukupna procijenjena vrijednost ovog Programa iznosi 9.734.117,64 eura, dok je maksimalni doprinos Unije ovom Programu 8.400.000,00 eura. Sredstva raspoloživa u okviru Programa će se obezbjeđivati kroz tri alokacije, tako što će se sredstva raspoloživa za 2021. i 2022. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2022. godinu, sredstva raspoloživa za 2023, 2024. i 2025. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2024. godinu, dok će se sredstva raspoloživa za 2026. i 2027. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2027. godinu

Predloženom izmjenom Sporazuma dodaje se alokacija za 2024. godinu, te je definisano da će Komisija pisanim putem obavijestiti korisnika IPA III o usvajanju naknadnih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I. Ukupni procijenjeni budžet za alokaciju za 2024. godinu iznosi 4.171.764,70 eura, dok je maksimalni doprinos EU određen na 3.600.000,00 eura.

III Tehnička podrška

Prioritet Tehnička podrška je usmjeren, između ostalog, na obezbjeđivanje efikasnog upravljanja i administracije Programom, a u cilju finansiranja aktivnosti koje sprovode Operativne strukture programa, Zajednički odbor za nadgledanje i Zajednički sekretarijat, kao i svih drugih aktivnosti koje su neophodne u procesu upravljanja Programom. Za ovaj prioritet EU obezbjeđuje 100% finansiranja.

Ministarstvo evropskih poslova, kao dio Operativne struktura Programa zajedno sa Direkcijom za evropske integracije Bosne i Hercegovine koja ima ulogu vodeće zemlje u Programu, sprovodiće projekat tehničke podrške koji će imati za cilj da obezbijedi efikasno i efektivno upravljanje i sprovođenje Programa u Crnoj Gori, kao i unapređenje podrške podnosiocima predloga projekata i korisnicima bespovratnih sredstava.

Tehnička podrška ostaje nepromijenjena uprkos predloženim izmjenama.

 Potpisano elektronski dana 22.07.2024. godine 16.06 (UTC +02) u skladu s članom 11 Odluke Komisije(EU)2021/21;

EVROPSKA KOMISIJA
SUSJEDSTVO I PREGOVORI O PROŠIRENJU
D – ZAPADNI BALKAN
Direktor

Brisel,

Predmet: Izmjena br. 1 Finansijskog sporazuma putem razmjene pisama za Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora za 2021-2027¹

Poštovani gospodine Božoviću,

Poštovana gospođo Habota,

Komisija i vlasti Bosne i Hercegovine i Crne Gore prvobitno su zaključili Finansijski sporazum u vezi sa Programom prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora za 2021-2027 dana 29. decembra 2023. godine (u daljem tekstu **Finansijski sporazum**).

U skladu sa članom 1(2) Posebnih uslova Finansijskog sporazuma, svrha ove izmjene je da se odobri finansijska obaveza u iznosu od 3.600.000 EUR za 2024. godinu (doprinos EU), kako je navedeno u Aneksu I.

U skladu sa članom 2(1) Posebnih uslova, period izvršenja Finansijskog sporazumaza budžetska izdvajanja za 2024. godinu predviđeno je 12 godina od dana stupanja na snagu ove izmjene putem razmjene pisama.

U skladu sa članom 2(2) Posebnih uslova, operativni period sprovođenja za budžetska izdvajanja za 2024. godinu je određen na šest godina od dana stupanja na snagu ove izmjene putem razmjene pisama.

Neophodne su sljedeće izmjene i dopune Finansijskog sporazuma:

1. Član 1(1) Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 1

- (1) Unija je saglasna da finansira, a korisnici IPA III prihvataju finansiranje sljedećeg Programa prekogranične saradnje kako je opisano u Aneksu I:
Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora za 2021-2027

broj(evi) obaveze:

Za 2022. godinu: JAD.963196

---

¹ Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora za 2021-2027

Gđin Bojan Božović

Nacionalni IPA koordinator

Kancelarija za evropske integracije

Podgorica

Crna Gora

Gđa Elvira Habota

Direkcija za evropske integracije

Savjet ministara

Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Za 2024. godinu: JAD.963201

Ovaj Program prekogranične saradnje finansira se iz budžeta Unije na osnovu sljedećeg osnovnog akta: Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA III).

- (2) Ukupni procijenjeni troškovi ovog programa prekogranične saradnje iznose 9.734.117,64 EUR, a najveći mogući doprinos Unije ovom programu prekogranične saradnje utvrđen je u iznosu od 8.400.000 EUR.

Ovaj doprinos Unije dijeli se na godišnje obaveze za period 2021–2027 u skladu s Aneksom I. Ništa se u ovom finansijskom sporazumu ne može tumačiti kao impliciranje finansijske obaveze Unije u vezi sa kreditima koji još nijesu odobreni usvajanjem budžeta EU. Komisija će pisanim putem obavijestiti korisnike IPA III programa u vezi sa usvajanjem naknadnih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I.

Od korisnika programa IPA III ne očekuje se nikakav finansijski doprinos.

- (3) Program prekogranične saradnje će se sprovoditi u skladu s opisom iz Aneksa I.

Sve ostale odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjene.

Zamolili bismo Vas da odgovorite na ovo pismo sa saglasnošću sa gore obrazloženim izmjenama koristeći model Pisma odgovora u Aneksu I.

Ova razmjena pisama će predstavljati Izmjenu br. 1 Finansijskog sporazuma koji stupa na snagu na dan posljednjeg potpisivanja pisma kojim se prihvata izmjena od strane dva IPA III korisnika. Komisija će obavijestiti korisnike IPA III o datumu stupanja na snagu koji će biti najkasnije 31. decembra 2025. godine.

Radujemo se Vašem odgovoru o prihvatanju ove izmjene.

S poštovanjem,

Svojeručan potpis
Valentina Superti

Prilog: Pismo za odgovor kojim se prihvata prihvat izmjena u vidu Dodatka 1

cc:

Gđa Milica Adžić

Nacionalni službenik za odobravanje (NAO)

Ministarstvo finansija Crne Gore

Dodatak 1: Pismo za odgovor

Brisel, ... april 2024.

Valentina Superti
Direktor D
Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju

Predmet: Odgovor na Vaš zahtjev za izmjenu br. 1 Finansijskog sporazuma Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora za 2021- 2027

Poštovani direktore,

Na osnovu Vašeg pisma u vezi sa gore navedenim, kojim predlažete sljedeće izmene u Finansijskom sporazumu Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2021-2027 (u daljem tekstu: **Finansijski sporazum**):

Član 1 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 1

- (1) Unija je saglasna da finansira, a korisnici IPA III prihvataju finansiranje sljedećeg Programa prekogranične saradnje kako je opisano u Aneksu I:

Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora za 2021-2027

broj(evi) Globalne obaveze:
Za 2022. godinu JAD.963196
Za 2024. godinu: JAD.963201

Ovaj program prekogranične saradnje finansira se iz budžeta Unije na osnovu sljedećeg osnovnog akta: Instrument za prepristupnu pomoć (IPA III).“

- (2) Ukupna procijenjena vrijednost ovog programa prekogranične saradnje iznosi 9.734.117,64 EUR, a najveći mogući doprinos Unije ovom programu prekogranične saradnje utvrđen je u iznosu od 8.400.000 EUR.

Ovaj doprinos Unije dijeli se na godišnje obaveze za period 2021–2027 u skladu s Aneksom I. Nijedan dio ovog finansijskog sporazuma se ne može tumačiti kao impliciranje finansijske obaveze Unije u vezi sa kreditima koji još nijesu odobreni usvajanjem budžeta EU. Komisija će pisanim putem obavijestiti korisnike IPA III programa u vezi sa usvajanjem naknadnih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I.

Od korisnika programa IPA III ne očekuje se nikakav finansijski doprinos.

- (3) Program prekogranične saradnje će se sprovesti u skladu s opisom iz Aneksa I.

U nastavku Vašeg pisma na koje se poziva, u vezi sa odobrenjem finansijske obaveze za 2024, ovim pismom izražavam saglasnost sa Izmjenom br. 1 Finansijskog sporazuma. Ova izmjena će stupiti na snagu na dan posljednjeg potpisivanja pisama kojima se prihvata ovaj zahtjev dva IPA III korisnika. Komisija će obavijestiti IPA III korisnike o datumu stupanja na snagu koji će biti najkasnije do 31. decembra 2025. godine.

S poštovanjem,

Nacionalni IPA koordinator